

**ВІДПОВІДНІСТЬ ОЧІКУВАННЯМ СПОЖИВАЧІВ – СКЛАДОВА УПРАВЛІННЯ
ЯКІСТЮ ВИЩОЇ АГРАРНОЇ ОСВІТИ**

Відповідно до викликів сьогодення сучасні заклади вищої освіти України потребують змін у підходах до управління освітнього процесу і забезпечення якості освітніх послуг. Аналізуючи статистичні дані [1], можна побачити, що кількість студентів на початок навчального року у ЗВО України з кожним роком має тенденцію до зменшення, так само, як і кількість університетів; причому кількість студентів зменшується швидше, ніж відбувається оптимізація кількості вищих навчальних закладів. Дана ситуація посилює конкуренцію між університетами і сприяє зростанню вимог споживачів до якості освітніх послуг.

Випускники університетів і роботодавці все частіше піднімають питання: "Чи надають університети знання сучасних технологій і підходів?", "Чи достатньо практичних навиків?", "Чи відповідають отримані знання сучасним вимогам ринку працевлаштування?" і найголовніше "Чи потрібно так багато університетів?". Стало зрозумілим, що на ринку освітніх послуг залишаться лише найкращі і "найсильніші".

Метою дослідження даної публікації є: встановити очікування батьків абітурієнтів та сформулювати теоретико-методичні основи забезпечення конкурентоспроможності закладів вищої освіти аграрної сфери на ринку освітніх послуг, розробити рекомендації щодо напрямів її покращення.

Забезпечувати якість освітніх послуг необхідно за рахунок переорієнтації з функціональної діяльності навчальних закладів до процесного управління та побудови системи менеджменту, яка базується на тісній співпраці з абітурієнтами, студентами, роботодавцями як основними замовниками діяльності закладів вищої освіти [2, с. 293]. Планування освітнього процесу, реалізація навчального процесу, дослідження відповідності вимогам і очікуванням всіх учасників освітнього процесу, прийняття управлінських рішень

щодо покращення освітнього процесу має відбуватись відповідно до циклу PDCA (Plan - Do - Check - Act) згідно стандарту якості ISO 9001:2015 [3].

Особливістю українських університетів є їх джерела фінансування. Часто в якості фізичних осіб, що сплачують за навчання, виступають батьки абітурієнта, які в даному випадку є замовником освітніх послуг; залишаючи за собою право останнього слова стосовно вибору навчального закладу, керуючись при цьому своїми критеріями до якості освіти.

Прийнято рішення дослідити оцінку якості освітнього процесу на думку батьків абітурієнтів за визначеними критеріями та джерелами інформації, що вплинули на вибір навчального закладу; дослідити зацікавленість батьків абітурієнтів в отриманні дитиною двох спеціальностей одночасно.

Дослідження проводилися протягом вересня 2018 року у Білоцерківському НАУ у вигляді анкетування серед батьків студентів 1-го курсу усіх спеціальностей бакалаврського рівня вищої освіти. Згідно анкетування 53 % опитаних були батьками дітей, які навчалися у міських школах, що свідчить про досить високу зацікавленість міських жителів у навчанні в аграрному університеті.

Результати анкетування [4] показали, що найбільший вплив на вибір Білоцерківського НАУ для навчання мали "гарні відгуки про університет" (68 %) і "можливість стажування закордоном" (54 %) (рис. 1). Найменшою мірою батьків цікавить можливість

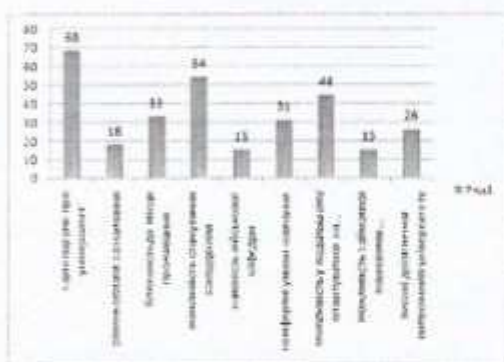

Рис. 1. Чинники, що впливають на вибір батьків під час вибору закладу вищої освіти для навчання дітей (у відсотках)

займатися науковими дослідженнями (15 %) та наявність військової кафедри (15 %). Такий розподіл можна пояснити соціальними чинниками, беручи до уваги велику частку респондентів (44 %), які вбачають у майбутній професії можливість працевлаштування на високооплачувану роботу. Крім того, 45 % респондентів зацікавила можливість отримання двох спеціальностей одночасно.

Отже, за результатами проведеного дослідження згідно очікувань батьків до якості освіти можна сформулювати такі управлінські рішення щодо покращення якості вищої аграрної освіти та підвищення

конкурентоспроможності університету:

1. Розвивати напрям міжнародної діяльності шляхом розширення партнерських відносин з іноземними університетами щодо стажування і навчання за подвійними дипломами.
2. залучати роботодавців до процесів забезпечення якості освітніх процесів, визначивши їхні критерії якості.
3. Забезпечити формування управлінських рішень, направлених на оцінку і вдосконалення освітнього процесу університету.

Література

1. А.М. Іщенко, О.М. Особливості соціологічного оцінювання конкурентного інноваційного потенціалу вищого навчального закладу. // "Актуальні проблеми філософії та соціології", 2016.
2. О.В. Босак. Чинники конкурентоспроможності вищих навчальних закладів у системі формування економіки знань. - "Науковий вісник". НЛУУ. 2007, Вип.17.6. С. 291 – 296.
3. Международный стандарт ISO:9001. Системы менеджмента качества - Требования / за ред. А. Горбунова. 2018.
4. Моніторинг задоволеності батьків абітурієнтів якістю вступної кампанії 2018 року. БНАУ, 2018. URL: www.btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/quality/zvit_ankety_batjky_2018.pdf